

فصلنامه دانش انتظامی سمنان ، دوره هشتم ، شماره بیست و نهم ، پاییز ۱۳۹۷

تاریخ دریافت مقاله: ۹۷/۰۳/۰۸

تاریخ پذیرش مقاله: ۹۷/۰۹/۲۲

صفحات: ۳۴ - ۹

بررسی اثر بخشی شیوه‌های اعمال قانون بر اصلاح رفتار رانندگی شهروندان (مورد مطالعه راه‌های برون شهری استان سمنان)

احمد گرمی اسد، موسی امیری*، اسماعیل صادقی^۳

چکیده

علت اصلی بسیاری از تصادفات ترافیکی، عامل انسانی و تخطی از قوانین و مقررات است. انسان به شیوه‌های مختلفی در تصادفات نقش دارد که یکی از مهم‌ترین و شناخته شده‌ترین آنها، عدم رعایت مقررات ترافیکی و به عبارت دیگر، فاصله زیاد رفتار وی با رفتار مطلوب در سیستم ترافیک است؛ کنترل و نظارت بر رفتار ترافیکی رانندگان از بزرگترین دغدغه مسئولین حمل و نقل بوده که آمار بالای تخلفات و منجر شدن آن به تصادفات بیانگر آن بوده که هنوز این امر حاصل نگردیده است. در حال حاضر نحوه کنترل عملکرد رانندگان به دو روش دستی و حضوری و همچنین الکترونیکی و غیر حضوری می‌باشد که این پژوهش با هدف بررسی میزان اثر بخشی شیوه‌های اعمال قانون مزبور بر اصلاح رفتار رانندگی شهروندان در راه‌های برون شهری استان سمنان انتخاب شده و مورد بررسی قرار گرفته است. این تحقیق با دنبال کردن اهداف کاربردی بر اساس مطالعات کمی پایه گذاری شده و از لحاظ توصیفی و تحلیلی حائز اهمیت است. آمار مورد استفاده در این تحقیق، اعمال قانون تخلفات رصد شده توسط دوربین‌های کنترل سرعت منصوب در جاده‌های استان سمنان در سال ۱۳۹۵ و مقایسه با مدت مشابه در سال ۱۳۹۴

asad.1352aka@gmail.com

^۱ - مربی و کارشناس ارشد مدیریت ترافیک

Amiri_saf@yahoo.com

^۲ - استادیار دانشگاه علوم انتظامی امین (نویسنده مسئول)

^۳ - دانشجوی دوره ۱۴ ارشد مدیریت ترافیک، دانشگاه علوم انتظامی امین، دانشکده علوم و فنون راهنمایی و رانندگی
Sadeghi14@yahoo.com

و نظرسنجی پرسشنامه‌ای از رانندگان ناوگان عمومی مسافربری برون شهری و افسران اختاریه نویس پاسگاه‌های پلیس راه استان می باشد.

بررسی شیوه اعمال قانون رانندگان نمونه مورد مطالعه حاکی از آن است که حدود ۴۳ درصد رانندگان به هر دو شیوه دستی و الکترونیکی جریمه شده اند و ۳۶,۵ درصد به شیوه دستی و تنها ۷,۵ درصد به شیوه الکترونیکی که نشان می دهد بخش کوچکی از اعمال قانون به شیوه غیر حضوری است که نتایج حاصل از انجام این پژوهش بر اساس میانگین رتبه ای محاسبه شده در مورد تفاوت تأثیر شیوه های دستی و الکترونیکی اعمال قانون و تأثیر آن بر رفتار رانندگان حاکی از آن است که ، شیوه الکترونیکی هم از نظر اختاریه نویسان پلیس راه و هم از نظر رانندگان ناوگان عمومی مسافربری تأثیر بیشتری بر تغییر رفتار رانندگان دارد.

واژگان کلیدی: اثر بخشی ، اعمال قانون ، رفتار ، شیوه ، تخلفات رانندگی

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

مقدمه :

کاربران راه، اعم از راننده و عابر پیاده، نقش عمده‌ای در بروز تصادفات دارند. اعمال قوانین و مقررات ترافیکی که شرایط مطلوب عملکرد کاربران راه را بیان می‌دارد، باعث تغییر رفتار کاربران و بهبود وضعیت تردد خواهد شد. شکل‌گیری نیروی پلیس ترافیک به عنوان بخشی از نیروی انتظامی کشور که مسائل مرتبط با حمل و نقل و ترافیک را مورد توجه خاص خود قرار می‌دهد، بیانگر میزان اهمیت اعمال مقررات ترافیکی در عملکرد صحیح و مناسب رانندگان و ایمنی آنها می‌باشد.

با عنایت به سطح بسیار بالای میزان و شدت تصادفات در کشور و لزوم استفاده از تجربیات کشورهای که توانسته‌اند در راه افزایش ایمنی معابر درون شهری و برون شهری خود گام بردارند، در این تحقیق جنبه‌های مختلف تأثیر شیوه‌های اعمال مقررات بر کاهش تصادفات و اصلاح رفتار رانندگان مورد توجه قرار خواهد گرفت.

بررسی‌های مشابه قبلی، نشان داده است که به لحاظ نظری، اعمال صحیح مقررات می‌تواند تعداد تصادفات را ده تا پنجاه درصد کاهش دهد که به این منظور شیوه اعمال مقررات تأثیر بسزایی در کاهش تخلفات رانندگان دارد. بدیهی است هر چه رفتار کاربران راه ناهنجارتر باشد، اعمال مقررات صحیح تأثیر بیشتری بر کاهش تصادفات و افزایش ایمنی تردد و رفتار مطلوب راننده خواهد داشت. نکته قابل توجه آنکه اعمال مقررات باید با تبلیغات وسیع و گسترده‌ای همراه باشد تا همزمان به اصلاح رفتار رانندگان به دلیل حضور و نظارت پلیس، فرهنگ رفتاری آنها نیز به تدریج اصلاح شده و اطاعت از مقررات به یک هنجار اجتماعی تبدیل شود.

امروزه تخلف از قوانین در تمامی جوامع با فرهنگ های مختلف و متفاوت با عقیده های گوناگون نمود داشته و در تمامی ارکان جامعه ریشه با شاخه های متفاوت دوانیده است . چنانکه به تاریخ تمدن ها مراجعه شود همواره شکل آن ، که بخشی در ارتباط با حکومت ستیزی و بخشی مربوط به امیال شخصی ناشی از ریشه ها و معضلات محیطی، کنترلی و شخصیتی در جدال با مقررات و قراردادهای عرفی و اجتماعی بوده است که با پیشرفت جوامع و تغییر فرهنگ ها دچار تغییرات شده است (آدمی زاده ، علیرضا ۱۳۹۴ : ۳۸).

با توجه به وجود احساس انومی در اجتماع و رکن بودن اجرای مقررات در مثلث ترافیک، بدیهی است در این راستا اجرای قاطع مقررات و استفاده از آخرین تکنولوژی و دستاوردهای علمی موثر خواهد بود. مستند سازی و اعتماد سازی متخلفین به صحیح بودن تخلفات ثبت شده، اطلاع رسانی و آگاه سازی، از ملزومات اجرای قاطع مقررات، ارتقاء مهارت های تخصصی پلیس در ابعاد مختلف می تواند در این راستا تأثیر گذار باشد که به نظر می رسد با شناخت عمیق تر علل تخلفات و اعمال شیوه های مناسب اعمال قانون ، بتوان برنامه ریزی بهتری در جهت تعدیل و کاهش تخلفات و عوارض و عواقب آن و اصلاح رفتار رانندگان تدوین نمود (پیلارام ، مهدی ۱۳۹۴ : ۲۲)

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
 رتال جامع علوم انسانی

بیان مسئله :

پس از تعیین قوانین و مقررات کارآمد، نکته ی حائز اهمیت، کنترل بر نحوه ی اجرای قوانین ۴ است. با توجه به گستردگی شبکه راه ها و افزایش روزافزون خودروها و رانندگان ، نظارت مؤثر بر اجرای قوانین مستلزم بهره گیری از شیوه های گوناگون و اثر بخش جهت کنترل

^۴Control over how law enforcement

ترافیک و برخورد با رانندگان متخلف از قوانین می باشد. همچنین به دلیل آنکه حضور پلیس راهنمایی و رانندگی در تمام نقاط معابر امکان پذیر نمی باشد برخی از رانندگان با پیش بینی این امر از قوانین سرپیچی خواهند نمود و حتی در صورت حضور نیروهای انسانی پلیس ثبت انبوه تخلفات رانندگان نمی تواند اجرای قوانین و نظارت بر ترافیک را به طور مطلوب برآورده نماید که بدون شک ارتکاب تخلفات نشأت گرفته از ناهنجاری های رفتاری رانندگان می باشد و لازم است جهت بهبود وضعیت موصوف طوری برنامه ریزی و اعمال قانون انجام شود که تأثیرات مثبتی جهت تغییر رفتار رانندگان حاصل شود .

علت اصلی بسیاری از تصادفات ترافیکی، عامل انسانی و تخطی از قوانین و مقررات است . انسان به شیوه های مختلفی در تصادفات نقش دارد که یکی از مهم ترین و شناخته شده ترین آنها، عدم رعایت مقررات ترافیکی و به عبارت دیگر، فاصله زیاد رفتار وی با رفتار مطلوب در سیستم ترافیک است . آمار حوادث ترافیکی در ایران مؤید میزان بالا و غیرمتعارف تخلفات رانندگی است که هر ساله زیان های جبران ناپذیر اقتصادی و آسیب های اجتماعی را باعث می گردد که در این میان عامل انسانی، به عنوان اصلی ترین عامل علل بروز تخلفات رانندگی گزارش شده است.

کنترل و نظارت بر رفتار ترافیکی رانندگان از بزرگترین دغدغه مسئولین حمل و نقل بوده که آمار بالای تخلفات و منجر شدن آن به تصادفات بیانگر آن بوده که هنوز این امر حاصل نگردیده است. پوشش نیروهای پلیس به طور سنتی در سطح معابر با استعداد نیرویی و تجهیزات محدود به منظور شناسایی تخلفات و جریمه نمودن رانندگان متخلف (در جهت اصلاح رفتار رانندگان) قادر به شناسایی کلیه تخلفات رانندگان عبوری نبوده است.

رفتار ترافیکی مجموعه ای از کنش ها و واکنش های انسان در عرصه ی ترافیک است. رانندگان، مسافران، دوچرخه سواران و عابران پیاده از راه ها استفاده می کنند و رفتار آنها در سیستم ترافیکی غیر قابل پیش بینی است که نحوه برخورد با آنها را دشوار کرده است. (عبدالرحمانی، رضا ۱۳۸۸: ۴۱)

از این رو به جهت بررسی تأثیر اعمال قانون در رفتار رانندگان ، لازم است با استفاده از بهترین شیوه‌های اعمال قانون که در کشور ایران بیشتر اثرپذیری خواهد داشت نسبت به کنترل تخلفات و در نتیجه کاهش تصادفات و تلفات ناشی از آن اقدام نمود و در پایان تحقیق به این نتیجه دست یافت که کدامیک از شیوه‌های اعمال قانون اثر مثبت‌تری جهت اصلاح رفتار رانندگی شهروندان خواهد داشت ؟

اهداف تحقیق:

الف: هدف اصلی :

بررسی تأثیر شیوه‌های اعمال قانون بر اصلاح رفتار شهروندان^۷

ب: اهداف فرعی:

بررسی تأثیر شیوه‌های دستی اعمال قانون رانندگان متخلف^۸

بررسی تأثیر شیوه‌های الکترونیکی اعمال قانون رانندگان متخلف^۹

^۷The effect of law enforcement on behavior modification citizens

^۸Check the Manual methods Law Enforcement Offending drivers

^۹The effect of methods Electronic Law Enforcement Offending drivers

سؤال‌های تحقیق:

سؤال اصلی:

کدامیک از شیوه‌های اعمال قانون در اصلاح رفتار شهروندان بیشتر تأثیرگذار می‌باشد؟

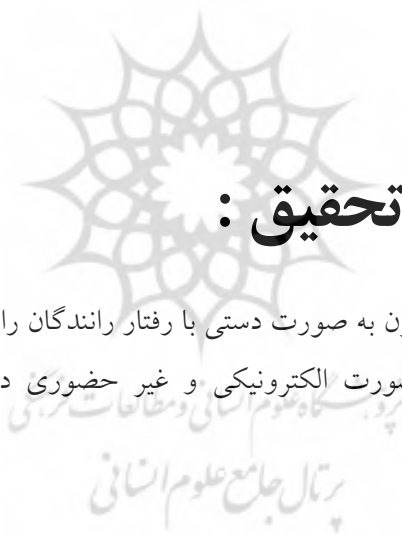
سؤالات فرعی:

اعمال قانون به روش دستی در اصلاح رفتار رانندگان تا چه اندازه مؤثر است؟

استفاده از روش الکترونیکی در اصلاح رفتار رانندگان تا چه اندازه مؤثر است؟

فرضیه‌های تحقیق:

- ✓ در شیوه اعمال قانون به صورت دستی با رفتار رانندگان رابطه معنی‌دار وجود دارد.
- ✓ اعمال قانون به صورت الکترونیکی و غیر حضوری در رفتار رانندگان بیشتر تأثیرگذار است.

پیشینه پژوهش:

الف) پیشینه پژوهش در داخل کشور:

ردیف	محقق و سال	موضوع	نتیجه
۱	دعاگویان و همکاران (۱۳۹۵)	بررسی تطبیقی شیوه های فرهنگی اصلاح رفتار ترافیکی کاربران در کشورهای توسعه یافته وارائه راهکارهای اجرایی برای ایران	باید از شیوه های فرهنگی درجهت جمع گرایی در رانندگی و جهت دهی کاربران ترافیکی به سمت احترام به هم نوع و توجه به خواست و انتظارات دیگران در قالب آموزش های عملی سود جست و البته این نوع از آموزش ها حتما از دوران مدرسه آغاز گردد.
۲	میرزاخانی ، ناصر (۱۳۹۵)	بررسی میزان اثر بخشی (دومنظوره نمودن) دوربین های نظارتی برای نظارت و ثبت تخلفات در کلانشهر اراک	نصب دوربین ها نشانگر کاهش چشمگیر تخلفات رانندگی بوده که با استفاده از دوربین های نظارت تصویری بخصوص در کاهش تخلفات حادثه ساز و ساکن ملموس تر می باشد که دستاورد آن انضباط عبور و مرور و ارتقاء فرهنگ ترافیک می باشد
۳	حق شنو و همکاران (۱۳۹۴)	بررسی علل قانون گریزی رانندگان متخلف	عامل انسانی بعنوان اصلی ترین، مهمترین و تأثیرگذارترین، چه بعنوان عامل منفی در بروز تخلفات و حوادث ترافیکی و چه بعنوان عامل مثبت در تعدیل و پیشگیری از تخلفات و حوادث؛ همچنین اهمیت عامل انسانی در نقش عامل کنترلی و نظارت (عوامل پلیس) مورد تأکید و تأکید می باشد
۴	یاری (۱۳۹۴)	فرهنگ سازی و اصلاح رفتار رانندگی	هر قدر روش ها و فنون آموزش نیروی انسانی متنوع و متعدد باشد سبب ارتقا سطح فرهنگ رانندگی شده و در رانندگان بیشتری موثر واقع می شود .
۵	قتیری حسین زاده و همکاران (۱۳۹۲)	تأثیر اجرای قانون جدید راهنمایی و رانندگی بر میزان تخلفات رانندگی در راه های برون شهری استان خراسان شمالی در یک بازه زمانی ۶ ماه قبل و بعد از اجرای قانون جدید راهنمایی و رانندگی شهری استان خراسان شمالی	هدف آن بررسی تأثیر اجرای قانون جدید راهنمایی و رانندگی بر میزان تخلفات رانندگی در راه های برون شهری استان خراسان شمالی در یک بازه زمانی ۶ ماه قبل و بعد از اجرای قانون جدید راهنمایی و رانندگی می باشد
۶	سوری و همکاران (۱۳۹۱)	بررسی ارزیابی قانون جدید رسیدگی به تخلفات رانندگی کشور از نظر کاربران حوزه ترافیکی	یافته های این تحقیق نشان داد که به نظر افراد مورد مطالعه مهمترین برتری قانون جدید و بالاترین تأثیر به ترتیب مربوط به افزایش مبلغ جریمه، درج امتیاز منفی و توقیف خودرو به علت دو تخلف هم زمان حادثه ساز است.
۷	حسین توحیدی و همکاران (۱۳۹۱)	سیستم هوشمند ثبت تخلف عبور از چراغ قرمز (طرح گذرگاه عابر پیاده)	این تحقیق به تشریح و معرفی و نحوه عملکرد و مزایایی که این سیستم می تواند داشته باشد پرداخته و بیان نموده که این سیستم می تواند قابلیت کاهش هزینه ها ،افزایش دقت و تأمین ایمنی بیشتر را برای مردم به وجود آورد.
۸		چگونگی تأثیر دوربین های کنترل سرعت در کاهش تخلفات ترافیکی و تضادفات رانندگی بزرگراه های تهران	کاهش ترافیک در میزان تخلفات کلان شهرهای دنیا تأثیر گذار بوده است و در نهایت عملکرد دوربین های سرعت سنخ در بزرگراههای تهران را ارزیابی کرده است.

		جبارزاده ممقانی (۱۳۹۰)	
افرادى كه اصلا" تخلف دوبرگى در سابقه رانندگى خود نداشته اند تخلفشان بیشتر است. درچنين شرايطى استفاده از سامانه هاى هوشمندواعلام سریعتر وقوع تخلف توصیه میگردد.	نقش قبوض جریمه در جلوگیری از تکرار تخلف رانندگی رانندگان خودروهائى سواری	الهام فرضى (۱۳۸۶)	۹
۱- بیشترین جرایم در شهر ها به پارک ممنوع اختصاص می یابد ۲- بیش از ۵۰ درصد رانندگان در مورد تخلف انجام شده به نحو مناسبى از طرف مأمورین تفهیم نشده اند و حدود ۳۰ درصد از رانندگان تخلف مرتکب شده را نپذیرفته اند که از دلایل آن می تواند عدم تفهیم مناسب نسبت به تخلف انجام شده باشد	نقش جریمه در کاهش تخلفات رانندگی درون شهری	فهیمی ، فرزاد و همکاران) (۱۳۸۶)	۱۰
نتایج بر این نکته تاکید دارد که ساماندهی فضای شهری و هدایت آن به سوى یک نظم فضایی می تواند اثرات پایدارى بر اصلاح رفتار ترافیکی بر جای بگذارد و آن را به سوى رفتار هنجار و قانون مند هدایت کند.	بررسی ساماندهی فضا و پایداری در اصلاح رفتار ترافیکی شهرهای کشور (ضرورت جامع نگری به مقوله رفتار در شهرها)	علی اکبری (۱۳۸۵)	۱۱

ب) پیشینه پژوهش در خارج از کشور :

ردیف	محقق و سال	موضوع	نتیجه
۱	هونگ و هوین (۲۰۱۱)	تأثیر دوربین های نظارتی در کاهش تخلفات رانندگان (مطالعه موردی در ویتنام)	نتیجه نشان می دهد. تصادفات جاده ای اهمیت زیادی در سراسر جهان دارد؛ بطوریکه در کشورهای در حال توسعه نظیر ویتنام نرخ مرگ و میر ناشی از تصادفات جاده ای بیشتر از کشورهای آسیای جنوب شرقی است و این نرخ مرگ و میر با افزایش آگاهی و آموزش مردم (رانندگان و عابران) و تشدید نظارت پلیس توسط دوربین کاهش می یابد.
۲	سنسریک و اسوینیرن (۲۰۰۹)	تأثیر آموزش در اصلاح رفتار رانندگان	اجرای برنامه های آموزشی (دادن آگاهی) برای رانندگان و مردم موجب ایجاد تغییرات چشمگیری در نگرش و عملکرد رانندگان در مورد خطرات رانندگی و همچنین کاهش وقوع تصادفات و تخلفات رانندگی می گردد و در اصلاح رفتار آنها تأثیر گذار می باشد .
۳	گراهام هول (۲۰۰۷)	روان شناسی ترافیک	کاربران وسایل نقلیه (از جوانان گرفته تا افراد مسن) با روحیات متفاوت و ادراک گوناگون در خیابان ها و جاده های شلوغ به رانندگی مشغولند ، میزان مهارت و تجربه آنان در برخورد با حوادث ، نقش بسزایی دارد
۴	اسکات و پیرسون (۲۰۰۶)	رفتار پلیس با متخلفین	رفتار پلیس در قبال افراد متخلف، در تأثیر پذیری آنها مؤثر است. آنها معتقدند در مواردی که پلیس سعی در آرام نمودن فرد متخلف دارد، رفتارهای وی قابل کنترل خواهد بود ولی در مواردی که پلیس با خشونت به رفتارهای متخلفین پاسخ می دهد، این گونه رفتارها تشدید می شود.

مبانی نظری پژوهش :

۱- نظریه انتخاب عقلانی:

نظریه انتخاب عقلانی، همچون نظریه کلاسیک و بازدارندگی، فرض را بر این میگذارد که متخلفان افرادی معقولند که به دنبال افزایش حداکثر شادی و لذت و حداقل درد ورنج هستند. در واقع، طرفداران اصلی نظریه انتخاب عقلانی، رونالد، کلاک و بیریک هستند. طبق گفته کورنیش^۱ نظریه انتخاب عقلانی، بر متخلفان به عنوان تصمیم گیرندگانی عقلانی تمرکز دارد که محاسبه می کنند منافعشان در کجا قرار دارد، و چگونه آن را آن را دنبال کنند .

۲- نظریه بازدارندگی^۲:

نظریه بازدارندگی، به تمامی انعکاس دهنده ایده ها و اندیشه های نظریه کلاسیک است. نظریه ی بازدارندگی مدعی است انسان ها برخوردار از عقل و شعور بوده و در پی منافع شخصی خود می کوشند لذات خود را به عالی ترین سطح ارتقا داده و رنج و درد خود را به پایین ترین سطح برسانند. انسان ها به انجام جرم خواهند پرداخت ، مشروط بر آنکه به سودمندی آن معتقد باشند. از این رو ، بهترین شیوه برای پیشگیری از جرم ، مجازات هایی است که سریع ، قاطع و به نسبت شدید باشد . نظریه های مشابه با نظریه کلاسیک ، بیش از همه بر تاثیر مجازات های رسمی پای می فشارند.

^۱Ronald, Clarke and Bryk

^۲Kornish

^۱Inhibition Theory

۳- نظریه بازدارندگی خاص^{۱۳}!

بازدارندگی خاص خط افتراقی میان دو گونه بازدارندگی می‌افکند: خاص و عام. بازدارندگی خاص اشاره ای است به این ایده که مجازات، از میزان جرم افراد خاصی که مجازات شده اند، می‌کاهد. پس، مجازات فرد مجرم، باید احتمال ارتکاب بعدی جرم را از سوی شخص کاهش دهد.

۴- نظریه بازدارندگی عام^{۱۴}!

مطالعات انجام یافته پیرامون بازدارندگی خاص، در پی فهم این نکته است که مجازات، آیا افراد مجازات شده را از ارتکاب جرم باز می‌دارد یا نه؟ مسئله بازدارندگی عام نیز این است که آیا مجازات ارتکاب جرم را در بین جمعیت کل کاهش می‌دهد یا نه؟ بنابراین استدلال می‌شود که مجازات می‌تواند از ارتکاب جرم میان افراد مجازات نشده جلوگیری کند. برای مثال چند نفری را در نظر بگیرید که بر اثر دزدی از مغازه دستگیر شده و مجازات شوند. مجازات آنها ممکن است دیگران را از دزدی باز دارد به رغم عدم مجازات دیگران. دیگران نیز ممکن است احساس کنند که در صورت دزدی از مغازه، ممکن است گیر بیفتند و کیفر شوند (کلان، ۲۰۰۶).

۵- نظریه های کنترل اجتماعی:

نظریه کنترل هم در تحلیل و تبیین کج رفتاری های اجتماعی مورد استفاده قرار گرفته و از نظریه های با نفوذ حوزه جامعه شناسی انحرافات اجتماعی و جرم بوده است. فرض اصلی در این نظریه این است که همان طور که فروید گفته است، افراد به طور طبیعی تمایل به کج رفتاری دارند، و اگر تحت کنترل قرار نگیرند چنین می‌کنند. بنابراین فقدان یا ضعف کنترل اجتماعی علت اصلی کج رفتاری است.

^{۱۳}Special Inhibition Theory

^{۱۴}General Inhibition Theory

۶- نظریه شرمنده سازی :

جان بریتویت هم مثل هرشی علت وجود همنوایی در جامعه را کنترل رفتار افراد توسط عوامل مختلف می داند ، اما هرشی شیوه این کنترل را ((پیوند)) فرد با جامعه میدانند در حالی که بریتویت از کنترل افراد توسط جامعه از طریق شرمنده سازی متخلف بحث می کند. به نظر وی شرمنده سازی نوعی ابزار عدم تایید اجتماعی نسبت به رفتاری خاص برای تحریک ندامت در شخص خلافکار است .

۷- رویکرد رفتاری :

زمینه قانون گرایی از طریق قوانین یادگیری و فرایند های تنبیه و تقویت (مثبت و منفی) ایجاد می شود . اگر جامعه تمامی رفتارهای افراد را در چارچوب مشخص و منسجمی تعیین کند و زمینه کسب قانون گرایی فراهم شود ، آنگاه می توان بر اساس نظام کنترل رفتار به خصوص فرایند تقویت رفتارهای مطلوب را افزایش داد.

۸- نظریه یادگیری اجتماعی :

بندورا معتقد است نوعی یادگیری انسان از طریق مشاهده پیامدهای رفتار سرمشق یا الگو به دست می آید. این گونه یادگیری جانشینی توسط استعداد آدمی در نمادسازی و ذخیره سازی اطلاعات و بعد عمل کردن بر روی اطلاعات امکان پذیر است. وی معتقد است بین رفتار ، محیط و شخص یک تعامل متقابل وجود دارد .

۹- نظریه شناختی :

در نظریه های شناختی عوامل اصلی نگهدارنده رفتار فرایندهای شناختی فرض می شود. افراد براساس ادراکی که از امور و رویدادها دارند به آنها واکنش نشان می دهند.

۱۰- نظریه کارکرد گرایی :

از نظر کارکرد گرایان بی قانونی و اعمال خلاف مقررات ، برای خلافکاران و قانون گریزان کارکرد مثبت و سازنده دارد و منافع تمنیات آنها را بر آورده می سازد . بنابراین آنها حاضر نیستند از منافع خود چشم ببوشند و از اعمال خلاف قانون دست بردارند. به زعم پیروان این مکتب ، کج روی محصولی از زندگی جمعی انسان است (پیلارام ، مهدی ۱۳۹۴) .

روش شناسی پژوهش :

این تحقیق از حیث هدف، کاربردی می باشد چون هدف محقق بررسی اثر بخشی شیوه های اعمال قانون بر اصلاح رفتار رانندگی شهروندان بوده و از نظر روش پژوهش پیمایشی - توصیفی می باشد . نتیجه تحقیق قابل اجرا در یگان مورد تحقیق می باشد و با توجه به اینکه تحقیق در یک نهاد یا سازمان اجتماعی یعنی پلیس راه استان سمنان انجام شده و محقق به طور مستقیم شناخت را تحقق می بخشد روش تحقیق از نظر شیوه اجراء میدانی می باشد.

طول زمان انجام این پژوهش حدود ۶ ماه است جامعه آماری این تحقیق کلیه کارکنان اختاریه نویس پلیس راه استان سمنان می باشند که به صورت تقریبی ۱۰۷ نفر اختاریه نویسان است و همچنین رانندگان ناوگان عمومی مسافربری به تعداد ۸۰۱ نفر می باشند و بر اساس نمونه گیری با استفاده از فرمول حجم نمونه کوکران به ترتیب تعداد ۷۰ و ۱۵۸ نفر به عنوان نمونه آماری به شیوه طبقه‌ای تصادفی انتخاب شده اند

ابزار جمع آوری اطلاعات دراین تحقیق به روش پرسشنامه (محقق ساخته) از نوع بسته یا منظم می باشد. که شامل دو پرسشنامه مجزا برای جمع آوری نظرات اختاریه نویسان و رانندگان طراحی شده است. پرسشنامه اختاریه نویسان شامل ۱۳ گویه و رانندگان شامل

۱۸ گویه می باشد که هر دو با طیف لیکرت پنج گزینه‌ای می‌باشد. نمره‌گذاری در این دو پرسشنامه به صورت خیلی کم=۱، کم=۲، متوسط=۳، زیاد=۴ و خیلی زیاد=۵ می باشد. به منظور بررسی روایی پرسش نامه، از روش اعتبار محتوا استفاده نموده ایم، بدین منظور، با توجه به روایی ظاهری که پرسشنامه دارا می‌باشد، پرسشنامه‌های اولیه در اختیار ۱۰ نفر از اساتید دانشگاهی و متخصصان و افسران اختاریه نویس قرار گرفته و پس از اخذ نظریه و جمع بندی آنها پرسشنامه نهائی تهیه و تنظیم گردید.

پایایی و اعتبار پرسش نامه های این تحقیق با محاسبه آلفاکرونباخ ، مورد سنجش قرار گرفته است. مقدار ضریب آلفای کرونباخ کل ۰/۹۰۲ به دست آمد که نشان دهنده وجود پایایی بالایی برای پرسشنامه‌ها می باشد . با توجه به تمام شمار بودن جامعه آماری ، روشهای آمار توصیفی شامل درصد فراوانی و ترسیم نمودار توسط نرم افزار Excel کفایت می‌کند ولی جهت غنای بیشتر تحقیق از آماراستنباطی شامل آزمون t تک نمونه ای و فریدمن نیز بهره برداری شده است. همچنین برای محاسبه پایایی پرسشنامه یعنی آلفای کرونباخ نیز از نرم افزار SPSS استفاده شده است .

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

تجزیه و تحلیل داده‌ها:

نتایج حاصله بر سابقه کار اختاریه نویسان حاکی از آن است که بیشترین اعضای اختاریه نویسان مورد نظر با ۵۷ درصد دارای سابقه ای ۱۶ تا ۲۵ سال می باشند. سن اختاریه نویسان نمونه مورد مطالعه نیز بیانگر این مطلب است که اکثر قریب به اتفاق اختاریه نویسان نمونه با حدود ۹۶ درصد در رده سنی ۳۱ تا ۵۰ سال قرار دارند. مدرک تحصیلی اختاریه نویسان نمونه مورد مطالعه نیز با حدود ۶۹ درصد دارای مدرک کارشناسی می باشند. درجه اعضای نمونه مورد مطالعه نشان می دهد که اکثر اعضای نمونه اختاریه نویسان با حدود ۷۳ درصد

افسر جزء می باشند. پس از آن افسران ارشد با ۲۱ درصد در رده بعدی قرار دارد و تنها حدود ۶ درصد درجه دار می باشد. بیشترین عضو نمونه رانندگان با حدود ۳۶,۵ درصد در رده سنی ۳۱ تا ۴۰ سال قرار دارند و کمترین عضو نیز با حدود ۱۱ درصد دارای سن بیش از ۵۰ سال می باشد. بیشترین اعضای رانندگان با حدود ۴۶ درصد دارای مدرک دیپلم و یا کمتر از آن می باشند و تنها ۲,۵ درصد مدرک کارشناسی ارشد دارند.

بررسی شیوه اعمال قانون رانندگان نمونه مورد مطالعه حاکی از آن است که حدود ۴۳ درصد رانندگان به هر دو شیوه دستی و الکترونیکی جریمه شده اند. ۳۶,۵ درصد به شیوه دستی و تنها ۷,۵ درصد به شیوه الکترونیکی که نشان می دهد بخش کوچکی از اعمال قانون به شیوه غیر حضوری است.

برای آزمون فرضیه های تحقیق از آمار استنباطی استفاده شد که شامل آزمون های کلموگروف-اسمیرنف برای تشخیص نرمال بودن متغیرها و آزمون t تک نمونه ای برای بررسی میزان تأثیر و فریدمن برای رتبه بندی شیوه های اعمال قانون استفاده شد که نتایج پایانی بر اساس میانگین رتبه ای محاسبه شده در مورد تفاوت تأثیر شیوه های دستی و الکترونیکی اعمال قانون و تأثیر آن بر رفتار رانندگان حاکی از آن است که ، شیوه الکترونیکی هم از نظر اختطاریه نویسان پلیس راه و هم از نظر رانندگان ناوگان عمومی مسافربری تأثیر بیشتری بر تغییر رفتار رانندگان دارد.

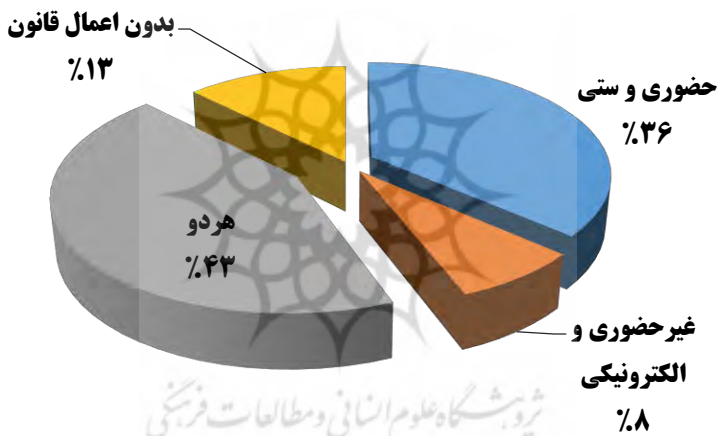
شیوه اعمال قانون :

توزیع شیوه اعمال قانون رانندگان نمونه مورد مطالعه در قالب جدول شماره ۱ و نمودار شماره ۱ ارائه شده است.

جدول شماره ۱: توزیع فراوانی شیوه اعمال قانون

شیوه	فراوانی	درصد
حضورى و ستى	۵۸	۳۶,۵
غير حضورى و الكترونيكى	۱۲	۷,۵
هر دو	۶۹	۴۳,۴
بدون اعمال قانون	۲۰	۱۲,۶
جمع	۱۵۹	۱۰۰

شیوه اعمال قانون رانندگان

نمودار شماره یک: توزیع نمونه بر اساس شیوه اعمال قانون

جدول و نمودار شماره یک حاکی از آن است که حدود ۴۳ درصد رانندگان به هر دو شیوه دستی و الکترونیکی جریمه شده اند. ۳۶,۵ درصد به شیوه دستی و تنها ۷,۵ درصد به شیوه الکترونیکی که نشان می دهد بخش کوچکی از اعمال قانون به شیوه غیر حضوری است.

تحلیل استنباطی :

در این بخش پس از بیان هر یک از فرضیه ها، نتایج به دست آمده از تحلیل های آماری مورد بررسی قرار گرفته است.

فرضیه اصلی:

"شیوه های دستی و الکترونیکی اعمال قانون، تأثیر متفاوتی بر رفتار رانندگان دارد." برای بررسی فرضیه اصلی، بر اساس مدل مفهومی پژوهش، تأثیر شیوه های اعمال قانون بر رفتار رانندگان در قالب دو فرضیه فرعی بررسی شده است. بدین منظور از آزمون t تک نمونه ای بهره برداری شده است. لازمه استفاده از آزمون t ، نرمال بودن متغیر ها می باشد. بنابراین از آزمون کلموگروف-اسمیرنف^۵ استفاده گردیده است. نتایج در جدول شماره ۲ ارائه شده است. در این آزمون فرضیه های صفر و مقابل به صورت زیر تعریف می شوند:

H_0 : متغیر مورد مطالعه نرمال است.

H_1 : متغیر مورد مطالعه نرمال نیست.

جدول شماره ۲: آزمون کلموگروف-اسمیرنف

متغیر	آماره Z	سطح معنی داری
شیوه دستی	۱/۱۲۷	۰/۰۶۱
شیوه الکترونیکی	۱/۱۱۲	۰/۰۶۵

با توجه به بزرگتر بودن سطح معنی داری در مورد تمامی متغیرها، فرضیه صفر مبنی بر نرمال بودن آنها پذیرفته شده و می توان از آزمون t استفاده کرد.

فرضیه فرعی ۱:

"شیوه اعمال قانون به صورت دستی بر رفتار رانندگان تأثیر دارد."

برای بررسی صحت و سقم این فرضیه، با توجه نرمال بودن متغیر، از آزمون t تک نمونه ای برای دو گروه اختطاریه نویسان پلیس و رانندگان به طور مجزا استفاده شده است. فرضیه

صفر در این آزمون، متوسط (مقدار ۳) بودن میزان تأثیر می باشد. نتیجه در جدول شماره ۳ ارائه شده است.

جدول شماره ۳: آزمون t تک نمونه ای در مورد تأثیر شیوه سنتی

فاصله اطمینان	سطح معنی داری		درجه آزادی	T	میانگین	گروه	*
	حد بالا	حد پایین					
-۰,۰۰۷	-۰,۲۱۷	۰,۰۳۷	۶۹	-۲,۱۲۲	۲,۸۸۸	اخطاریه نویسان	شیوه اعمال قانون دستی
۰,۷۰۲	۰,۴۷۷	۰,۰۰۰	۱۵۸	۱۰,۳۷۲	۳,۵۹۰	رانندگان	

در جدول شماره ۳، مقدار سطح معنی داری آزمون در مورد هر دو گروه اخطاریه نویسان پلیس و رانندگان کمتر از ۰/۰۵ می باشد بنابراین فرضیه صفر مبنی بر متوسط بودن میزان تأثیر شیوه اعمال قانون دستی رد می شود. به دلیل منفی بودن حدود بالا و پایین اطمینان در مورد نظرات پلیس، میزان تأثیر از نظر پلیس کمتر از متوسط برآورد می گردد. در حالیکه هر دو حد اطمینان در مورد رانندگان مثبت می باشد بنابراین از نظر رانندگان میزان تأثیر بیشتر از متوسط برآورد می گردد. به عبارت دیگر با اطمینان ۹۵ درصد، فرضیه فرعی نخست از نظر اخطاریه نویسان پلیس رد و از نظر رانندگان پذیرفته می گردد و بین نظرات دو گروه تفاوت وجود دارد.

فرضیه فرعی ۲:

"شیوه اعمال قانون به صورت الکترونیکی بر رفتار رانندگان تأثیر دارد".

برای بررسی صحت و سقم این فرضیه نیز از آزمون t تک نمونه ای استفاده شده است. نتیجه در جدول شماره ۴ ارائه شده است.

جدول شماره ۴ : آزمون t تک نمونه ای در مورد تأثیر شیوه اعمال قانون الکترونیکی

فاصله اطمینان		سطح معنی داری	درجه آزادی	T	میانگین	گروه	*
حد بالا	حد پایین						
۱,۲۷۲	۱,۱۰۸	۰,۰۰۰	۶۹,۰۰۰	۲۸,۸۸۹	۴,۱۹۰	اخطاریه نویسان	شیوه اعمال قانون الکترونیکی
۰,۸۰۸	۰,۵۹۸	۰,۰۰۰	۱۵۸,۰۰۰	۱۳,۲۲۰	۳,۷۰۳	رانندگان	

در جدول شماره ۴ ، مقدار سطح معنی داری آزمون در مورد هر دو گروه اختطاریه نویسان پلیس و رانندگان کمتر از ۰/۰۵ می باشد بنابراین فرضیه صفر مبنی بر متوسط بودن میزان تأثیر شیوه اعمال قانون دستی رد می شود. ولی به دلیل مثبت بودن حدود بالا و پایین اطمینان در مورد نظرات هر دو گروه، میزان تأثیر بیشتر از متوسط برآورد می گردد. به عبارت دیگر با اطمینان ۹۵ درصد، فرضیه فرعی دوم از نظر اختطاریه نویسان پلیس و رانندگان پذیرفته می گردد. همچنین اطلاعات دریافت شده از راهور استان در قالب جدول شماره ۵ ارائه شده است.

جدول شماره ۵ : جرائم صادره توسط دوربین در سال‌های ۹۴ و ۹۵ در استان سمنان

سال	۹۴	۹۵	درصد تغییرات
جرائم صادره توسط دوربین	۱۱۶۹۸۲	۹۲۷۶۹	۲۰/۷٪-
جرائم صادره	۳۸۴۴۱۵	۴۲۸۵۶۹	۱۱/۵٪
درصد جرائم صادره توسط دوربین	۳۰/۴٪	۲۱/۶٪	-

در جدول شماره ۵ مشاهده می شود که جرائم صادر شده توسط دوربین در سال ۹۵ نسبت به ۹۴ با ۲۰/۷ درصد کاهش مواجه شده است؛ درحالیکه کل جرائم صادره با ۱۱/۵ درصد افزایش روبرو بوده است. این موضوع نشان می دهد که نوع تخلفات قابل ثبت با سیستم الکترونیکی کاهش یافته و تخلفاتی از نوع دیگر افزایش داشته است و این دلالت بر تغییر رفتار رانندگان دارد.

فرضیه اصلی از آزمون رتبه ای فریدمن:

شیوه های دستی و الکترونیکی اعمال قانون تأثیر متفاوتی بر رفتار رانندگان دارد. برای بررسی صحت و سقم فرضیه اصلی از آزمون رتبه ای فریدمن^۶ استفاده شده است. نتیجه در جدول شماره ۶ ارائه شده است.

جدول شماره ۶: آزمون فریدمن در مورد تفاوت تأثیر شیوه های دستی و الکترونیکی از نظر اخطاریه نویسان پلیس

رتبه	میانگین رتبه ای	شیوه اعمال قانون	سطح معنی داری	آماره مربع کا
۲	۱,۰۱	دستی	۰,۰۰۰	۶۶,۰۵۷
۱	۱,۹۹	الکترونیکی		

بر اساس جدول شماره ۶، سطح معنی داری، کمتر از ۰/۰۵ می باشد که به معنی وجود تفاوت در رتبه ها می باشد. از طرفی بر اساس میانگین رتبه ای محاسبه شده، از نظر اخطاریه نویسان پلیس، شیوه الکترونیکی تأثیر بیشتری بر تغییر رفتار رانندگان دارد.

جدول شماره ۷: آزمون فریدمن در مورد تفاوت تأثیر شیوه های دستی و الکترونیکی از نظر رانندگان

رتبه	میانگین رتبه ای	شیوه اعمال قانون	سطح معنی داری	آماره مربع کا
۲	۱,۴۰	دستی	۰,۰۱۲	۶,۳۶۴
۱	۱,۶۰	الکترونیکی		

بر اساس جدول شماره ۷، سطح معنی داری، کمتر از ۰/۰۵ می باشد که به معنی وجود تفاوت در رتبه ها می باشد. از طرفی بر اساس میانگین رتبه ای محاسبه شده، از نظر رانندگان نیز، شیوه الکترونیکی تأثیر بیشتری بر تغییر رفتار رانندگان دارد

در این تحقیق با هدف بررسی تأثیر شیوه های دستی و الکترونیکی اعمال قانون بر رفتار رانندگان دو فرضیه (۱- در شیوه اعمال قانون به صورت دستی با رفتار رانندگان رابطه معنی

دار وجود دارد. ۲- اعمال قانون به صورت الکترونیکی و غیر حضوری در رفتار رانندگان بیشتر تأثیر گذار است. (نیز مطرح و نتایج زیر حاصل شد:

۱- نتایج حاصل از تحلیل فرضیه نخست توسط آزمون t تک نمونه ای نشان داد که از نظر اختاریه نویسان پلیس، شیوه اعمال قانون دستی تأثیر معنی داری بر تغییر رفتار رانندگان ندارد در حالیکه از نظر رانندگان شیوه اعمال قانونی دستی تأثیر معنی داری بر رفتار آنان داشته است و بنابراین بین نظرات دو گروه تفاوت وجود دارد.

۲- نتایج حاصل از تحلیل فرضیه دوم توسط آزمون t تک نمونه ای نشان داد که از نظر اختاریه نویسان پلیس و رانندگان، شیوه اعمال قانون الکترونیکی تأثیر معنی داری بر تغییر رفتار رانندگان دارد و بنابراین بین نظرات دو گروه تفاوت معنی داری وجود ندارد.

۳- نتیجه حاصل از تحلیل فرضیه اصلی تحقیق توسط آزمون فریدمن نشان داد که دو شیوه اعمال قانون دستی و الکترونیکی تأثیرات متفاوتی بر رفتار رانندگان داشته است. و هر دو گروه اختاریه نویسان پلیس و رانندگان بر این موضوع اتفاق نظر دارند که شیوه الکترونیکی تأثیر بیشتری بر تغییر رفتار رانندگان دارد.

نتیجه بدست آمده از پژوهش حاضر با نتایج تحقیق مسعود جبار زاده ممقانی (۱۳۹۰) همسو می باشد آنها دریافتند بررسی آمار تخلفات رانندگی ثبت شده تهران بزرگ و سایر شهر های کشور ، نشان می دهد که بکارگیری روش هاس ستی اعمال قانون طی چند سال گذشته در رفتار ترافیکی رانندگان تأثیری نداشته است به طوری که امروز شاهد این هستیم که از ابتدای سال ۱۳۸۹ تا پایان آبان ماه ، بیش از ۲۲ میلیون جریمه در کشور ثبت شده است . از سویی ، نفوذ فناوری اطلاعات و کاربرد سامانه های هوشمند ، مدتهاست که در کاهش ترافیک و میزان تخلفات کلان شهر های دنیا اثر گذار بوده است که در تحقیق حاضر بر اساس نظر کارشناسان و اختاریه نویسان پلیس ، اعمال قانون به روش دستی تأثیر معنی داری بر اصلاح رفتار رانندگان ندارد .

همچنین نتیجه بدست آمده از پژوهش حاضر با نتایج تحقیق ناصر میرزاخانی (۱۳۹۵) همسو می باشد به طوریکه ایشان در تحقیق خود به این نتیجه دست یافته است که انجام

مرحله ثبت تخلفات در هسته مرکزی کلانشهر اراک توسط دوربین، نشان می‌دهد میزان تخلفات در هسته مرکزی روندی کاهشی دارد و این موضوع حاکی از اصلاح رفتار ترافیکی رانندگان در هسته مرکزی بوده ولی افزایش نقطه محل‌های نصب دوربین و توسعه پوشش نظارت تصویری از هسته مرکزی به سایر نقاط شهر نشان داده است که با وجود افزایش ثبت تخلفات در کل سطح شهر ولی همچنان وضعیت نقاط دور از هسته مرکزی، به لحاظ اصلاح رفتاری رانندگان و میزان تخلفات نامطلوب است و نیاز به ثبت تخلف توسط دوربین‌های نظارتی در این نقاط و گذر زمان می‌باشد. که این نتیجه با نتایج تحقیق حاضر یکی بوده و هر دو گروه مورد مطالعه (اخطاریه نویسان و رانندگان) معتقدند که شیوه اعمال قانون به روش الکترونیکی بر تغییر رفتار رانندگان تأثیر گذار می باشد .

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
رتال جامع علوم انسانی

پیشنهادهایی مبتنی بر یافته‌ها و نتایج

پژوهش :

با توجه به نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل داده‌های تحقیق، جهت تأثیر بیشتر شیوه‌های اعمال قانون بر رفتار ترافیکی رانندگان برون شهری موارد زیر پیشنهاد می‌شود:

- ۱- به منظور مدیریت ترافیک و افزایش سطح ایمنی معابر برون شهری، نسبت به ارتقای سطح تکنولوژی تجهیزات و سطح کیفی دوربین‌ها جهت رصد تخلف در شب و فعالیت مرکز کنترل ترافیک به طور شبانه روزی اقداماتی صورت پذیرد.
- ۲- با راه اندازی مرکز کنترل ترافیک در قرارگاه پلیس راه استان و افزایش تعداد دوربین‌های نظارت تصویری و افزودن کاربر، می‌توان نظارت بیشتر بر عملکرد کارکنان و رانندگان معابر برون شهری اعمال نمود.
- ۳- توسعه فناوری اطلاعات با استفاده از تجهیزات هوشمند و حسگرها و شناسه‌گرها در شناسایی تخلفات در کنار سیستم‌های نظارت تصویری سبب تسریع در روند کاهش و حذف رفتارهای نامطلوب و اصلاح رفتار ترافیکی رانندگان خواهد گردید.
- ۴- تاکید بر نصب دوربین‌های کنترل سرعت در مقاطع مختلف محورهای مواصلاتی استان و جایابی مناسب دوربین‌ها با توجه مقاطع بحرانی سرعت.
- ۵- تاکید بر آموزش نیروهای پلیس راه استان در استفاده از وسایل و تجهیزات پیشرفته مانند دوربین‌های کنترل سرعت.
- ۶- ارسال پیامک و عکس جریمه‌های ثبت شده از عکس‌های دوربین‌ها برای رانندگان با آماده کردن زیر ساخت‌های آن در مرکز استان.
- ۷- افزایش آگاهی عمومی، به ویژه کاربران حاشیه راه‌های برون شهری و روستاها و مناطق مسکونی که در حاشیه جاده‌های برون شهری استان واقع گردیده‌اند (اعم از پیاده‌ها و رانندگان) در خصوص مقررات راهنمایی و رانندگی از طریق رسانه ملی و آموزش از طریق سخنرانی عمومی.
- ۸- بهبود و استاندارد سازی آموزش و فرهنگ سازی رانندگی صحیح در مراکز آموزش رانندگی در سطح کشور.
- ۹- تاکید بر استفاده از سیستم هوشمند در راه‌های برون شهری استان سمنان جهت افزایش ایمنی وسایل نقلیه علی‌الخصوص ناوگان حمل و نقل عمومی.

۱۰- تجهیز نمودن کلیه وسایل نقلیه عمومی اعم از باری و مسافربری به سامانه سپهتن جهت کنترل و نظارت بیشتر بر اینگونه وسایل و همچنین تجهیز پاسگاه های پلیس راه استان به ابزار نظارتی مذکور .

۱۱- حضور مستمر و فعال تیم های گشت کنترل پلیس راه استان در معابری که نیاز به نصب دوربین می باشد و برخورد قانونی با تخلفات رانندگان تا نصب دوربین .

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

منابع

۱. آدمی زاده ، علیرضا (۱۳۹۴)، بررسی عوامل فردی مؤثر بر رفتار ترافیکی رانندگان - مطالعه موردی شهرستان مریوان ، پایان نامه کارشناسی ارشد ، دانشگاه علوم انتظامی ، دانشکده راهور.
۲. پیلارام ، مهدی (۱۳۹۴) ، بررسی تاثیر استفاده از دوربین های نظارت تصویری در ثبت تخلفات رانندگی بر رفتار ترافیکی رانندگان ، پایان نامه کارشناسی ارشد ، دانشگاه علوم انتظامی امین ، دانشکده راهور .
۳. جبارزاده ممقانی ، مسعود.(۱۳۹۰)، چگونگی تأثیر دوربین های کنترل سرعت در کاهش تخلفات ترافیکی و تصادفات رانندگی بزرگراه های تهران، اولین همایش ملی ترافیک و ایمنی، کرمان، دفتر تحقیقات کاربردی فرماندهی انتظامی استان کرمان
۴. سوری، حمید و دیگران(۱۳۹۱)، «ارزیابی قانون جدید رسیدگی به تخلفات رانندگی کشور از نظر کاربران
۵. سیف،علی اکبر(۱۳۷۳)،تغییر رفتار و رفتار درمانی-نظریه ها و روشها،تهران:نشر دانا.
۶. صدیق سروستانی،رحمت اله(۱۳۸۷)،آسیب شناسی اجتماعی و جامعه شناسی انحرافات اجتماعی،چاپ چهارم،تهران:سمت
۷. عبدالرحمانی ، رضا . (۱۳۸۸) . بررسی رابطه پایگاه اجتماعی و اقتصادی رانندگان با میزان انحراف از قوانین راهنمایی و رانندگی شهر تهران منطقه سه و شانزده . پایان نامه کارشناسی ارشد دانشگاه تربیت مدرس
۸. فرضی،الهام.(۱۳۸۶).بررسی نقش جریمه در جلوگیری از تکرار تخلف رانندگی رانندگان خودروهای سواری (شخصی و عمومی) دارای پلاک کشور،پایان نامه کارشناسی ارشد،تهران:دانشگاه علوم انتظامی ناجا.زه ترافیک» ، فصلنامه علمی- پژوهشی راهور، سال نهم، شماره ۱۷، ص ۷۵-۹۸ .
۹. فهیمی ، فرزاد و فیاضی ، مستانه (۱۳۸۶) ، مقاله نقش جریمه در کاهش تخلفات رانندگی درون شهری، منتشر شده در سومین کنگره ملی مهندسی عمران.

۱۰. میرزاخانی ، ناصر (۱۳۹۵) ، بررسی میزان اثر بخشی (دومنظوره نمودن) دوربین های نظارتی برای نظارت و ثبت تخلفات در کلانشهر اراک ، دانشگاه علوم انتظامی امین ، دانشکده علوم و فنون راهور.

Investigate the Effectiveness of Law Enforcement Practices on the Modification of Citizen's Driving Behavior

(A Case Study of the Urban Ways of Semnan Province)

Ahmad Karami Asad ^۱, Musa Amiri ^{*}, Ismail Sadeghi ^۳

Received: 2018/05/29

Accepted: 2018/12/13

Abstract

The main causes of traffic accidents, the human factor and violation of laws and regulations. Human is involved in various types of accidents, one of the most important and most known of which is the non-observance of traffic regulations, in other words, the distance between his behavior and the desired behavior in the traffic system. Driving traffic control and monitoring is one of the biggest concerns of the transport authorities, which high rates of violations and resulting accidents indicate that this has not yet been achieved.

At present, the method of controlling the performance of drivers is manual and in person, as well as electronic and non-attendance. This research was conducted with the aim of studying the effectiveness of the methods of applying this law on improving driving behavior of citizens in the suburban roads of Semnan province. Has been studied .

This research, based on quantitative studies, is descriptive and analytic in pursuit of applied goals. The statistics used in this research were the application of the law of violations monitored by speed control cameras on the roads of Semnan province in 1395 and compared with the same period in 1394 and a survey of a questionnaire of drivers of the general public passenger transport and offshore officers Police stations are the provincial roads.

Investigating the practice of applying the law The sample drivers surveyed show that around 43% of drivers were fined both manually and electronically, and 36.5% manually and only 7.5% electronically, suggesting a small part of the law enforcement. The non-personal approach is that the results of this study, based on the average rating calculated on the difference in the impact of manual and electronic law enforcement practices and its impact on driver behavior, indicate that the e-way is also in terms of road policemen. And, in terms of drivers of the public passenger fleet, it has a greater impact on driving behavior change it has.

Key words: Effectiveness, law enforcement, behavior, driving violations, Procedure.

^۱ Trainer and Master of Science in Traffic Management

^{*}- Assistant Professor of Amin University of Police Sciences

Amiri_saf@yahoo.com

^۳ Senior student of Traffic Management, Amin University of Police Sciences, Faculty of Science and Technology